

Mua sắm trực tuyến

Hàng triệu người Úc chọn mua sắm trực tuyến, và dưới đây là một số lý do vì sao:

- Tiện lợi vì hầu như có thể mua sắm từ bất cứ nơi nào, vào bất cứ lúc nào miễn là có kết nối internet.
- Dễ dàng so sánh giá cả, mẫu mã và nhãn hiệu.
- Quý vị có thể tiếp cận nhiều loại sản phẩm có thể không có sẵn tại các cửa hàng.
- Các đánh giá giúp quý vị ra quyết định sáng suốt.

Ngay cả những người mua sắm trực tuyến nhiều kinh nghiệm nhất cũng cần phải biết về các rủi ro an ninh tiềm ẩn, vì vậy dưới đây là một vài mẹo giúp quý vị trở thành người mua sắm trực tuyến an toàn và hiểu biết.

1. Chỉ mua sắm trên những trang mạng an toàn

Hãy để ý đến:

- 'https' trong thanh địa chỉ (chữ 's' cho thấy đó là một trang an toàn)
- ổ khóa đóng trong thanh địa chỉ
- những dấu hoặc niêm phong tin cậy cho thấy trang mạng này đáp ứng các yêu cầu về an ninh và bảo mật (ví dụ 'McAfee secure', Norton).

2. Biết quý vị đang mua từ ai

Quan trọng là phải biết cửa hàng trực tuyến đó nằm ở đâu - họ là nhà bán lẻ Úc hay nước ngoài? Mặc dù các nhà bán lẻ nước ngoài cần phải tuân thủ Luật Người tiêu dùng Úc (ACL), một số lại gây khó khăn khi quý vị trả lại họ những gì đã mua. Ngoài ra, để ý đến các chi tiết liên lạc - chúng có điện thoại hoặc địa chỉ email mà quý vị có thể dùng để liên lạc nếu muốn hỏi không?

3. Dùng thẻ tín dụng thay vì thẻ ghi nợ của quý vị

Thẻ tín dụng là cách thanh toán hàng hóa trực tuyến an toàn nhất vì chúng tạo thêm sự bảo vệ và quý vị dễ dàng lấy lại tiền nếu có gì đó không ổn.

Nếu mua sắm trực tuyến nhiều, quý vị hãy tạo một thẻ tín dụng chỉ dùng cho các giao dịch trực tuyến để giúp quý vị theo dõi. PayPal là một lựa chọn an toàn khác.

Cho dù quý vị trả tiền bằng cách nào đi nữa, hãy luôn kiểm tra sao kê ngân hàng của quý vị.

4. Đọc các điều khoản và điều kiện

Trước khi mua sắm, quý vị hãy làm quen với chính sách hủy bỏ và hoàn trả của nhà bán lẻ: ai trả tiền vận chuyển hàng trả lại? Quý vị được hoàn trả tiền đầy đủ hay bằng tín dụng cửa hàng? Thời gian hoàn trả trong bao lâu? Thông tin này thường được tìm thấy ở dưới cùng của trang mạng đó.

5. Những dấu hiệu cảnh báo

Hãy suy nghĩ kỹ trước khi mua từ các nhà bán lẻ trực tuyến mà:

- chỉ chấp nhận thanh toán dưới hình thức lệnh chuyển tiền hoặc chuyển khoản thay vì các phương thức an toàn như thẻ tín dụng hoặc PayPal
- không cung cấp bất cứ chi tiết liên lạc nào
- hàng hóa được bán với giá quá tốt không tưởng
- bị đánh giá kém.

Giao dịch ngân hàng trực tuyến

Mặc dù một số người Úc vẫn đến chi nhánh ngân hàng để giao dịch, nhưng giao dịch ngân hàng điện tử ngày càng trở nên phổ biến hơn.

Thật dễ để biết lý do tại sao:

- Nó giúp quý vị tiết kiệm thời gian vì không cần phải đi lại hoặc xếp hàng lâu.
- Nó tiện lợi vì quý vị có thể thanh toán hóa đơn và truy cập tài khoản của quý vị bất cứ lúc nào trong ngày hoặc trong tuần.
- Quý vị có thể tiết kiệm tiền nếu người bán giảm giá nếu quý vị thanh toán ghi nợ trực tiếp.
- Tài khoản của quý vị lưu lại mọi hóa đơn đã thanh toán trực tuyến nên tiện cho việc tham khảo.

Mặc dù ngân hàng cố gắng giữ an toàn tiền của quý vị (và tiền của họ), nhưng có những thứ quý vị cũng cần phải tự làm.

1. Tạo mật khẩu mạnh duy nhất

Sử dụng mật khẩu mạnh để người khác khó đoán và không thể truy cập thông tin cá nhân của quý vị. Chúng nên pha trộn giữa chữ hoa và chữ thường, số và ký tự đặc biệt.

Tránh sử dụng một mật khẩu trên nhiều trang mạng và nhớ thay thường xuyên đổi mật khẩu của quý vị.

Mẹo: dùng một cụm từ phổ biến hoặc ngày kỷ niệm và các từ viết tắt. Ví dụ: 'Kết hôn vào ngày 24 tháng 7' trở thành Mot24J! khi lấy chữ cái đầu tiên của mỗi từ và dấu chấm than làm ký tự đặc biệt. Nhưng cẩn thận đừng sử dụng ngày sinh của quý vị hoặc bất cứ thứ gì khác dễ đoán.

2. Kích hoạt xác thực hai yếu tố

Xác thực hai yếu tố (2FA) còn gọi là xác thực đa yếu tố và cho quý vị thêm một mức độ bảo mật.

Nó bao gồm tên người dùng và mật khẩu của quý vị, cộng thêm một kiểm tra bảo mật mà chỉ quý vị mới biết như: mã bảo mật gửi đến điện thoại di động của quý vị hoặc do khoá bảo mật tạo ra.

3. Chỉ giao dịch ngân hàng trên một trang mạng an toàn

Cũng như với mua sắm trực tuyến, hãy tìm 'https' ở phần đầu thanh địa chỉ để biết là quý vị đang truy cập một trang an toàn, và luôn đăng xuất khỏi tài khoản khi xong. Ngoài ra, tránh dùng máy tính hoặc Wi-Fi công cộng để thực hiện giao dịch ngân hàng trực tuyến.

4. Giữ an toàn và cập nhật máy tính của quý vị

Sử dụng phần mềm chống vi-rút như McAfee hoặc Norton và đảm bảo luôn cập nhật máy tính của quý vị, kể cả trình duyệt mạng (như: Internet Explorer, Google Chrome).

5. Cảnh giác với những kẻ lừa đảo

Lừa đảo tấn công được dùng để ăn cắp tiền của quý vị bằng cách lừa quý vị tiết lộ thông tin cá nhân như chi tiết tài khoản ngân hàng hoặc thẻ tín dụng, tên người dùng và mật khẩu của quý vị.

Ngân hàng của quý vị sẽ không bao giờ yêu cầu quý vị 'xác nhận' hoặc 'xác minh' chi tiết của quý vị bằng tin nhắn hoặc email. Nếu nhận được tin nhắn có vẻ đến từ ngân hàng, cơ quan chính phủ hoặc doanh nghiệp, quý vị đừng bao giờ sử dụng các chi tiết liên lạc trong tin nhắn đó - mà hãy tìm trên internet số điện thoại hoặc địa chỉ email của họ để liên lạc trực tiếp với họ.

Mẹo sử dụng an toàn Wi-Fi công cộng

Khi đi ra ngoài và muốn kết nối internet, quý vị có thể sử dụng mạng Wi-Fi công cộng miễn phí, thường thấy trong các trung tâm mua sắm, thư viện và quán cà phê. Nó giúp quý vị tiết kiệm dữ liệu di động có thể tốn kém của mình. Hãy nhớ thực hiện các biện pháp phòng ngừa an toàn khi sử dụng Wi-Fi công cộng.

Không:

- trả tiền trên trực tuyến bằng thẻ ghi nợ hoặc thẻ tín dụng của quý vị
- đăng nhập vào ngân hàng của quý vị
- điền các mẫu có yêu cầu thông tin cá nhân.

Chỉ sử dụng Wi-Fi công cộng để truy cập internet và cập nhật tin tức, hoặc làm những việc không phải nhập chi tiết cá nhân của quý vị.

Quý vị được giúp đỡ khi cần

Khi mọi thứ trên trực tuyến không diễn ra như kế hoạch, quý vị có thể nói chuyện với ai đó.

Mua sắm trực tuyến:

1. Trước tiên, liên lạc với người bán hoặc trang mạng trực tuyến đó.
2. Nếu quý vị không thể trực tiếp giải quyết vấn đề của mình với nhà bán lẻ trực tuyến, cơ quan bảo vệ người tiêu dùng tiểu bang hoặc lãnh thổ của quý vị (đôi khi gọi là 'vấn đề người tiêu dùng' hoặc 'giao dịch công bằng') có thể cung cấp cho quý vị thông tin về các quyền và lựa chọn của quý vị. Họ cũng có thể giúp quý vị và người bán hàng đàm phán để đưa ra giải pháp.
3. Liên lạc với ngân hàng của quý vị càng sớm càng tốt.

Mẹo: Ủy ban Cạnh tranh và Người tiêu dùng Úc (Australian Competition and Consumer Commission) cũng có công cụ giúp quý vị soạn thư khiếu nại hoặc email để gửi cho người bán. (Tìm kiếm: công cụ soạn thư khiếu nại của ACCC).

Ngân hàng trực tuyến:

Liên lạc ngay lập tức với ngân hàng của quý vị nếu phát hiện bất cứ khoản phí, rút tiền hoặc hoạt động khác lạ nào trên tài khoản của quý vị.

An toàn là trên hết trên Be Connected

Quý vị có thể tìm hiểu thêm về các chủ đề an toàn khác trên trang Be Connected. Khóa học 'An toàn là trên hết' sẽ dạy quý vị các kỹ năng cần thiết để an toàn trên trực tuyến, cũng như các câu 'tại sao' và 'làm thế nào' để có mật khẩu an toàn, thanh toán tiền hàng trực tuyến an toàn, và cách tải và lưu tệp an toàn từ internet.

beconnected.esafety.gov.au

